

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 51/2023-37

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti obchodnej spoločnosti **BV Group plus, s. r. o.**, IČO 44 781 555, Závodská 519, Veľké Leváre, zastúpenej AK LEGAL & CORP, s. r. o., Gajova 11, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Tomáš Dujčík, proti uzneseniu Okresného súdu Malacky č. k. 7C/137/2016-389 z 25. apríla 2022 a uzneseniu Okresného súdu Malacky č. k. 7C/137/2016-408 z 30. mája 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. augusta 2022 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami všeobecného súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie z 30. mája 2022 zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a uplatňuje si právo na náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a napadnutých uznesení vyplýva nasledovný stav veci:

3. Sťažovateľka vystupovala v procesnom postavení žalovanej v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 7C/137/2016 o zaplatenie sumy 18 131,18 eur. Okresný súd rozsudkom z 26. januára 2018 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 15Co 136/2018 z 30. júna 2021 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) žalobe vyhovel v časti istiny a čiastočne zamietol žalobu v časti úrokov z omeškania. Sťažovateľka podala 27. septembra 2021 dovolanie proti rozsudku krajského súdu. Okresný súd 19. októbra 2021 vyzval žalobkyňu na úhradu súdneho poplatku v sume 2035 eur bez uvedenia príslušnej položky sadzobníka alebo konkrétneho paragrafu zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“)

s poučením o následkoch nezaplatenia poplatku. Sťažovateľka vyrubený poplatok uhradila 29. októbra 2021. Po predložení veci Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na dovolacie konanie bola vec vrátená okresnému súdu okrem iného aj z dôvodu vyrubenia poplatku za dovolanie v nesprávnej nižšej výške. V zmysle pokynu dovolacieho súdu okresný súd výzvou z 24. februára 2022 vyzval sťažovateľku na zaplatenie doplatku súdneho poplatku v sume 70 eur v lehote 10 dní opäť bez uvedenia príslušnej položky sadzobníka alebo zákonného ustanovenia, podľa ktorého sa doplatok vyrubuje, s poučením o zastavení dovolacieho konania v prípade nezaplatenia dorubeného doplatku súdneho poplatku. Táto výzva bola právnomu zástupcovi sťažovateľky doručená 25. februára 2022 a lehota v nej uvedená uplynula márne, keďže sťažovateľka vyrubený doplatok nezaplatila.

4. Okresný súd uznesením č. k. 7C 137/2016 z 25. apríla 2022 vydaným súdnym úradníkom konanie o dovolaní zastavil podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch z dôvodu neuhradenia doplatku súdneho poplatku za dovolanie.

5. Proti tomuto uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom sťažovateľka podala sťažnosť z 9. mája 2022, v ktorej postupom podľa § 6, § 7 ods. 1 a 11, § 7a a položky 1 písm. b) zákona o súdnych poplatkoch ponúkala výpočet správnej sumy poplatku za jej dovolanie (dvojnásobok sumy 6 % z predmetu 18 131 eur), ktorá je 2 175 eur. Okresným súdom vyrubený poplatok za dovolanie (2035 eur) spolu s vyrubeným doplatkom (70 eur) predstavuje sumu 2 105 eur, ktorá nezodpovedá hodnote 2 175 eur. S poukazom na § 12 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch (nesprávne rozhodnutie o poplatkovej povinnosti súd zruší alebo zmení aj bez návrhu, pozn.) požadovala rozhodnutie súdneho úradníka z 25. apríla 2022 zrušiť podľa § 250 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

6. O tejto sťažnosti rozhodol okresný súd obsadený sudkyňou napadnutým uznesením z 30. mája 2022, ktorým sťažnosť sťažovateľky zamietol. V odôvodnení sa k námietke sťažovateľky v podstatnom uvádza:

„Podľa § 6 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch ak sa úkony a konania vykonávajú na základe podania podaného elektronickými prostriedkami do elektronickej schránky orgánu podľa § 3, elektronickými prostriedkami prostredníctvom jednotného kontaktného miesta alebo integrovaného obslužného miesta a ak tento zákon pri jednotlivých položkách sadzobníka neustanovuje inak, sadzba poplatku je 50 % zo sadzby poplatku ustanovenej v sadzobníku, znížená najviac o 70 eur. Ak sú súčasťou podania prílohy, ktoré sa podľa osobitného predpisu k podaniu prikladajú, uplatní sa prvá veta len vtedy, ak sú tieto prílohy v elektronickej podobe.

... Vychádzajúc z citovaných ustanovení má súd za to, že súdny poplatok za dovolanie (žalovaná suma vo výške 18.131,18 Eur) predstavuje sumu 2.105,- Eur (dvojnásobok poplatku za podanie návrhu v sume 1.087,50 Eur podľa § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch mínus 70,- Eur, nakoľko dovolanie bolo podané elektronickými prostriedkami). Súdny poplatok spolu vo výške 2.105,- Eur tak bol súdom vyrubený správne. Súdu výzvou zo dňa 19.10.2021 vyzval žalovaného na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie vo výške 2.035,- Eur v lehote 10 od doručenia výzvy s poučením, že v prípade nezaplatenia súdneho poplatku súd dovolacie konanie zastaví. Žalovaný na výzvu reagoval a dňa 29.10.2021 vyrubený súdny poplatok zaplatil. Najvyšší súd Slovenskej republiky vec vrátil súdu prvej inštancie okrem iného aj z dôvodu, že žalovaný nebol vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie v správnej výške, pričom zároveň uviedol, že správna výška súdneho

poplatku za dovolanie je 2.105,- Eur (1.087,50 Eur x 2 - 70,- Eur). Preto súd prvej inštancie viazaný pokynom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyzval na zaplatenie doplatku súdneho poplatku za dovolanie vo výške 70,- Eur v lehote 10 dni od doručenia výzvy, pričom výzva obsahovala opätovné poučenie, že v prípade nezaplatenia doplatku súdneho poplatku, súd dovolacie konanie zastaví. Napriek doručeniu výzvy žalovanému dňa 25.02.2022, nebol doplatok súdneho poplatku v stanovenej 10 dňovej lehote zaplatený, súd viazaný ustanovením § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch č. 72/1992 Zb. musel dovolacie konanie zastaviť, nakoľko ani pri čiastočnom zaplatení súdneho poplatku za dovolanie sa v konaní o dovolaní nemôže pokračovať. Sťažnosť žalovaného preto nie je dôvodná...“

II.

Sťažnostná argumentácia

7. Proti obom uzneseniam okresného súdu podala sťažovateľka ústavnú sťažnosť, ktorou namieta, že zastavením konania o jej dovolaní bez splnenia zákonných predpokladov pre jeho zastavenie došlo k odňatiu jej práva konať pred dovolacím súdom. Sťažovateľka namieta nesprávny postup okresného súdu, keď jej výzvou z 19. októbra 2021 vyrubil súdny poplatok v nesprávnej výške 2 035 eur (ktorý sťažovateľka riadne a včas uhradila) a následne výzvou z 24. februára 2022 uložil sťažovateľke zaplatiť doplatok súdneho poplatku v sume 70 eur bez toho, aby v odôvodnení výzvy uviedol, prečo je vyrubenie doplatku potrebné, a neuviedol ani príslušné právne normy, na základe ktorých bolo potrebné vyrubiť doplatok. Zákon o súdnych poplatkoch nepozná ako legálny pojem „doplatok súdneho poplatku“ vo väzbe na vyrubenie poplatku v nesprávnej výške, preto napadnutý postup okresného súdu nemá ani oporu v právnych predpisoch. Sťažovateľka považuje za nezrozumiteľné aj poučenie obsiahnuté vo výzve z 24. februára 2022, pretože obsahuje pojem „nevyhovie“, a nie nezaplatí.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka o nesplnení zákonných podmienok pre zastavenie dovolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, čím došlo k odňatiu jej prístupu k súdu. Neplnenie predpokladov pre tento postup sťažovateľka vzhládla v nesprávnostiach výzvy z 24. februára 2022 na zaplatenie súdneho doplatku bez riadneho odôvodnenia po tom, čo už skôr zaplatila vyrubený súdny poplatok v nesprávnej výške. Predmetnej výzve vytýka aj nesprávnosť poučenia o prípadných následkoch nezaplatenia doplatku.

III.1. K napadnutému uzneseniu okresného súdu z 25. apríla 2022:

9. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu z 25. apríla 2022 o zastavení dovolacieho konania, ktoré vydal vyšší súdny úradník, bola sťažovateľka oprávnená podať sťažnosť, čo aj využila. Sťažnosť tak predstavovala v okolnostiach prejednávanej veci účinný prostriedok, prostredníctvom ktorého následne okresný súd obsadený sudcom poskytoval ochranu základným právam i právam zaručeným medzinárodnými zmluvami, ktorých porušenie sťažovateľka namieta v ústavnej sťažnosti. Je tak naplnená ústavná podmienka pre aktiváciu princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“), ktorý ústavnému súdu

odníma právomoc konať a rozhodovať o ochrane označených základných práv i práva podľa dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu vydaným vyšším súdnym úradníkom.

10. Ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v tejto časti preto odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K napadnutému uzneseniu okresného súdu z 30. mája 2022:

11. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010). Právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňujúce a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (*mutatis mutandis* I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07).

12. Arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokovaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

13. K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

14. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil procesné pochybenie okresného súdu spočívajúce v tom, že ani jedna z výziev na zaplatenie súdneho poplatku neobsahovala poukaz na príslušnú položku sadzobníka súdnych poplatkov a/alebo konkrétne zákonné ustanovenie, podľa ktorého bola výška súdneho poplatku určená. Ak by mali mať pre určenie konkrétnej výšky súdneho poplatku vplyv kritéria ustanovené rôznymi právnymi normami, mala by výzva na zaplatenie súdneho poplatku obsahovať aspoň poukaz na každý z aplikovaných paragrafov. Uvedený postup považuje ústavný súd za žiaduci z dôvodu presvedčivosti, vytvárania dôvery vo výkon súdnictva, ale aj hospodárnosti a rýchlosti konania.

15. Ústavný súd však konštantne judikuje, že nie každé zistené procesné pochybenie má ústavnoprávnu relevanciu, a to v závislosti od konkrétnych skutkových okolností veci a intenzity zisteného pochybenia. Ústavný súd preto vzal do úvahy, že spôsob určenia výšky poplatku za dovolanie je priamo vyvoditeľný zo zákona o súdnych poplatkoch, ktorého neznalosť neospravedlňuje. Poplatková povinnosť vzniká už podaním dovolania, výzva súdu na zaplatenie súdneho poplatku teda nespôsobuje vznik poplatkovej povinnosti, ale je len pripomenutím *ex lege* vzniknutej povinnosti s určením dodatočnej lehoty na jej úhradu s kvalifikovanými právnymi následkami. Sťažovateľka bola v dovolacom konaní už pri spísaní dovolania riadne zastúpená advokátskou kanceláriou, teda kvalifikovaným právnym zástupcom, ktorému mala byť výška poplatku za dovolanie zrejmá už pri podaní dovolania. Ak mala sťažovateľka pochybnosti o správnosti výšky súdneho poplatku alebo považovala výzvu na zaplatenie poplatku

za nezrozumiteľnú, nič jej nebránilo namietať proti nej ešte počas plynutia lehoty na zaplatenie doplatku. Zároveň ústavný súd nepovažuje za nezrozumiteľný použitý pojem „*doplatok súdneho poplatku*“, pretože pri jednoduchom logickom výklade je nepochybné, že ide o časť súdneho poplatku, ktorá uhradená nebola. Bez uhradenia poplatku riadne a včas, t. j. v celej výške a stanovenej lehote, nemožno dôvodne očakávať iný postup všeobecného súdu ako zastavenie konania. Zároveň je potrebné dodať, že napadnuté uznesenie z 30. mája 2022 podrobne a presvedčivo zdôvodnilo postup okresného súdu pri určovaní výšky súdneho poplatku a vyrovnalo sa so všetkými námietkami sťažovateľky.

16. S ohľadom na všetky skutkové okolnosti veci preto ústavný súd konštatuje, že v prejednávanom prípade je vyhodnotenie splnenia predpokladov pre zastavenie konania zo strany okresného súdu ústavne akceptovateľné a udržateľné, keďže zistené pochybenie týkajúce sa výzvy nedosahuje ústavne relevantnú intenzitu.

17. Ústavný súd z uvedených dôvodov konštatuje, že medzi napadnutým rozhodnutím okresného súdu z 30. mája 2022 a obsahom označených základných práv sťažovateľky neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto sťažovateľkinu ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. februára 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu